

Euskal Herriko Ahotsak
ahotsak.com

Joxe Nazabal Dorronsoro

*Irura, Gipuzkoa
(1934-2015)*

Aurkibidea

Biografia

Itsasoko Albitxu Ondo
baserrian jaioa. Ama
Zaldibiakoa zuen eta aita,
artzaina, Itsasokoa.
Dorronsoroko abizena, ordea,
Ataundik omen datorkio,
aitona hangoa zuen eta.
Albitxu Ondo baserria
Itsasoko Astigarreta auzoan
dago, eta lurrez Itsaso egiten
bada ere, Beasaindik
hurbilago dago. Soroak ere,
gehienak, Beasaingo lurretan
zituen orduan. Joxe herri-
eskolan ibili zen, Astigarretan,
bederatzi urte bete arte.
Orduan La Salle-n hasi zen,
Beasainen. Hogeita bost urte
bete arte baserrian egin zuen
lan, eta ondoren fabrikari hasi
zen lanean, fundizioan. Han
urte askoan egin zuen lan,
Lazkao Txikirekin batera.

Zintak

IRU-003

- **Proiektua:** Euskal Herriko Ahotsak
- **Elkarrizketatzailea(k):** Artetxe, Miren
- **Data:** 2010-06-28
- **Iraupena:** 67 min
- **Euskarria:** Bideo digitala
- **Kodifikatzailea:** Arteaga, Karmele

IRU-004

- **Proiektua:** Euskal Herriko Ahotsak
- **Elkarrizketatzailea(k):** Artetxe, Miren
- **Data:** 2010-06-28
- **Iraupena:** 24 min
- **Euskarria:** Bideo digitala
- **Kodifikatzailea:** Arteaga, Karmele

IRU-005

- **Proiektua:** Euskal Herriko Ahotsak
- **Elkarrizketatzailea(k):** Artetxe, Miren
- **Data:** 2010-05-11
- **Iraupena:** 64 min
- **Euskarria:** Bideo digitala

IRU-017

- **Proiektua:** Gipuzkoako zuhaizti motzak
- **Elkarrizketatzailea(k):** Agirre 'Marron', Jose Ramon - Aragon Ruano, Alvaro
- **Data:** 2010-12-21
- **Iraupena:** 26 min
- **Euskarria:** Audio digitala
- **Emalea:** Gipuzkoako Foru Aldundia

Pasarteak

1. Karea nola egiten den

- **Erref:** IRU-003/001
- **Iraupena:** 0:02:06. **Hasi:** 00:00:00. **Bukatu:** 00:02:06

Gaia(k):

- Ekonomia eta industria » Lan-prozesuak
- Lanbideak » Antzinako lanbideak » Karobiak eta elurzuloak

Laburpena:

Orain Altxoko harrobian egiten dute karea. Karea lehen eta orain nola egiten den azaltzen du. Karea egiteko kaliza behar izaten da.

2. Karearen erabilera

- **Erref:** IRU-003/002
- **Iraupena:** 0:01:47. **Hasi:** 00:02:06. **Bukatu:** 00:03:53

Gaia(k):

- Lanbideak » Antzinako lanbideak » Karobiak eta elurzuloak

Laburpena:

Lantegietan karea eskoria egiteko erabiltzen da. Kareak txatarraren zikina kanpora ateratzen du.

3. Aspaldiko karobiak

- **Erref:** IRU-003/004
- **Iraupena:** 0:03:07. **Hasi:** 00:05:03. **Bukatu:** 00:08:10

Gaia(k):

- Lanbideak » Antzinako lanbideak » Karobiak eta elurzuloak

Laburpena:

Garai batean sua erabiltzen zuten karea egiteko eta ondoren soroan erabiltzen zuten. Goierrin karobi gutxi daude. Urnietan badago oraindik karobia izandako zuloa. Buruntza mendian karobi bereziak egiten zituzten, oraindik ere ikusi daitezkeenak.

4. Karea baratzeke zomorroak hiltzeko

- **Erref:** IRU-003/005
- **Iraupena:** 0:02:13. **Hasi:** 00:08:10. **Bukatu:** 00:10:23

Gaia(k):

- Lanbideak » Etxeginak
- Lanbideak » Antzinako lanbideak » Karobiak eta elurzuloak

Laburpena:

Lehen baserritan artoa eta garia ereiten zituztenean, karea zomorroak hiltzeko erabiltzen zuten. Altzoko harrobian karea egiteko harria ateratzen dute. Labe elektrikoak erabiltzen dituzte. Kare gehiegi ez da ona baratzearentzat.

5. Letxera paretak zuritzeko

- **Erref:** IRU-003/006
- **Iraupena:** 0:04:01. **Hasi:** 00:10:23. **Bukatu:** 00:14:24

Gaia(k):

- Lanbideak » Antzinako lanbideak » Karobiak eta elurzuloak

Laburpena:

Karea letxera egiteko ere erabiltzen zen. Letxera karea erabiliz egiten da, ondoren paretak zuritzeko. Igeltseroek erabiltzen zuten. Urtean behin gelak horrela zuritzen ziren, askotan festak baino lehen. Letxera hori pinturaren ordeztu erabiltzen zen eta oso osasuntsua zen. Etxeko kanpoaldea margotzeko ere karea erabiltzen zen. Ahal bazen konpresorea erabiltzen zen.

6. Harrobiko lanak

- **Erref:** IRU-003/010
- **Iraupena:** 0:00:39. **Hasi:** 00:20:34. **Bukatu:** 00:21:13

Gaia(k):

- Lanbideak » Etxeginak

Laburpena:

Urnietako harrobian kaliza ateratzen zuten, oso ona baina karea egiteko Altzokoa hobeagoa da. Langile asko ziren. Batzuk instalazioan, besteak zulatzen eta azkenak takoak egiten.

7. Harrobian leherketak nola prestatzen ziren

- **Erref:** IRU-003/011
- **Iraupena:** 0:04:29. **Hasi:** 00:21:13. **Bukatu:** 00:25:42

Gaia(k):

- Lanbideak » Etxeginak

Laburpena:

Harrobian leherketak nola prestatu eta egiten zituzten azaltzen digu.

8. Segurtasunik gabe harrobian

- **Erref:** IRU-003/012
- **Iraupena:** 0:01:56. **Hasi:** 00:25:42. **Bukatu:** 00:27:38

Gaia(k):

- Lanbideak » Etxeginak

Laburpena:

Gaur egun beste modu batean egiten da harrobiko lana. Istripuak ere gertatzen ziren. Gaur egun segurtasun gehiago dago. Lehen arrisku handia zegoen eta Joxek berak istripua izan zuen.

9. Segurtasun sistema korrika alde egitea zen

- **Erref:** IRU-003/013
- **Iraupena:** 0:01:04. **Hasi:** 00:27:38. **Bukatu:** 00:28:42

Gaia(k):

- Lanbideak » Etxeginak

Laburpena:

Leherketa egin behar zutenean, denak korrika alde egin behar izaten zuten, hori zen segurtasun sistema bakarra.

10. Harriak mandoekin kargatzen

- **Erref:** IRU-003/018
- **Iraupena:** 0:01:02. **Hasi:** 00:40:00. **Bukatu:** 00:41:02

Gaia(k):

- Lanbideak » Etxeginak

Laburpena:

harrobian harriak hondeatzeko makinarekin kargatzen zituzten. Garai batean mandoekin egiten zuten lan hori.

11. 'Lazkao Txiki'ren hizkera berezia

- **Erref:** IRU-003/020
- **Iraupena:** 0:02:24. **Hasi:** 00:45:01. **Bukatu:** 00:47:25

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Pertsonaia ezagunak
- Aisia » Kultura » Bertsolaritza
- Bestelako kontuak » Gaur egungo kontuak

Laburpena:

<p>Lazkao Txiki ezagutu zuen ahaide batzuen bitartez. Ezagutu zuenean oraindik ez zen ezaguna. Hizkera berezia erabiltzen zuen.</p>

12. 'Lazkao Txiki' igeltsero lanetan

- **Erref:** IRU-003/021
- **Iraupena:** 0:01:56. **Hasi:** 00:47:25. **Bukatu:** 00:49:21

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Pertsonaia ezagunak
- Aisia » Kultura » Bertsolaritza

- Bestelako kontuak » Gaur egungo kontuak

Laburpena:

<p>Lazkao Txiki igeltseroa zen, eta klausurako moja batzuen etxean lanean ibili zeneko anekdota kontatzen du. Beti txiste berri bat zuela prest dio.</p>

13. 'Lazkao Txiki'ren bertsoak paretean

- **Erref:** IRU-003/022
- **Iraupena:** 0:02:43. **Hasi:** 00:49:21. **Bukatu:** 00:52:04

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Pertsonaia ezagunak
- Aisia » Kultura » Bertsolaritza
- Bestelako kontuak » Gaur egungo kontuak

Laburpena:

<p>Lazkao Txiki ez zuen sekula haserre ikusi. Lagun batekin enpresa bat jarri zuen eta bertan klariona erabiliz paretetan bertsoak asmatzen zituen.</p>

14. 'Lazkao Txiki'ren laguna izan zen

- **Erref:** IRU-003/024
- **Iraupena:** 0:02:00. **Hasi:** 00:54:02. **Bukatu:** 00:56:02

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Pertsonaia ezagunak
- Aisia » Kultura » Bertsolaritza
- Bestelako kontuak » Gaur egungo kontuak

Laburpena:

<p>Lazkao Txikik emakumeekin arrakasta handia zuen. Zaldibian baserria erosi zuen beranduago, eta hortik ateratakoarekin eta bertsoekin irabazitakoarekin bizi izan zen azken urteetan. Gaixorik zegoenean ospitalean bisita egin ziola kontatzen du.</p>

15. Erasunen, 'Lazkao Txiki'rekin

- **Erref:** IRU-003/025
- **Iraupena:** 0:02:42. **Hasi:** 00:56:02. **Bukatu:** 00:58:44

Gaia(k):

- Bestelako kontuak » Gaur egungo kontuak
- Aisia » Kultura » Bertsolaritza
- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Pertsonaia ezagunak

Laburpena:

<p>Lazkao Txikirekin Erasunen gertatutako anekdota bat kontatzen du.</p>

16. 'Lazkao Txiki'ren umore ona

- **Erref:** IRU-003/026

• **Iraupena:** 0:02:16. **Hasi:** 00:58:44. **Bukatu:** 01:01:00

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Pertsonaia ezagunak
- Aisia » Kultura » Bertsolaritza
- Bestelako kontuak » Gaur egungo kontuak

Laburpena:

<p>Lazkao Txiki ez zuen sekula haserre ikusi, baina jenio txarra zuen. Neskekin oso ausarta omen zen. Jendea broma giroan gerturatzen zitzaion askotan.</p>

17. 'Lazkao Txiki'ren bromak

- **Erref:** IRU-003/028
- **Iraupena:** 0:01:33. **Hasi:** 01:01:54. **Bukatu:** 01:03:27

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Pertsonaia ezagunak
- Aisia » Kultura » Bertsolaritza
- Bestelako kontuak » Gaur egungo kontuak

Laburpena:

<p>Lazkao Txikiri jendea bromak egitera gerturatzen zitzaion. Ez zituen gauza tristeak kontatzen.</p>

18. 'Lazkao Txiki'ren lagunak

- **Erref:** IRU-004/002
- **Iraupena:** 0:01:58. **Hasi:** 00:03:58. **Bukatu:** 00:05:56

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Bertsolaritza
- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Pertsonaia ezagunak

Laburpena:

Txikito de Arruiz deituriko bat ere Lazkao Txikiren laguna zen. Ataunen morroi egondako Bedaioko seme bat ere Lazkao Txikiren lagunik handiena zen. Sebastian bere sozioa zen eta laguna ere.

19. 'Lazkao Txiki'ri gustatzen zitzaion euskara

- **Erref:** IRU-004/003
- **Iraupena:** 0:00:29. **Hasi:** 00:05:56. **Bukatu:** 00:06:25

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Bertsolaritza
- Euskara » Euskalkia, herri hizkerak, euskara batua
- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Pertsonaia ezagunak

Laburpena:

Lazkao Txikiri ez zitzaion politikaz aritzea gustatzen. Euskara batua ere ez zuen gustuko. Herriko hizkera gustatzen zitzaion.

20. 'Lazkao Txiki'ri Leitzako euskara gustatzen zitzaion

- **Erref:** IRU-004/005
- **Iraupena:** 0:01:16. **Hasi:** 00:08:37. **Bukatu:** 00:09:53

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Bertsolaritza
- Euskara » Euskalkia, herri hizkerak, euskara batua
- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Pertsonaia ezagunak

Laburpena:

Lazkao Txikik esaten zuenez Leitzan egiten da euskararik hoberena. Iruran oso euskara suabea hitz egiten da ere.

21. Euskara inguruko herrietan

- **Erref:** IRU-004/006
- **Iraupena:** 0:02:12. **Hasi:** 00:09:53. **Bukatu:** 00:12:05

Gaia(k):

- Euskara » Euskalkia, herri hizkerak, euskara batua

Laburpena:

Alegiatik gora euskara aldatzen hasten da. Beste aldetik Asteasutik aurrera ere aldatu egiten da. Lizartzan berriz, Nafarroako estilora hitz egiten da. Euskara desberdinena Matxinbentakoek hitz egiten dute.

22. Gazta nola egiten den

- **Erref:** IRU-004/008
- **Iraupena:** 0:04:19. **Hasi:** 00:13:30. **Bukatu:** 00:17:49

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Artzaintza
- Ekonomia eta industria » Lan-prozesuak

Laburpena:

Gazta egiteko behar diren erremintak, osagaiak eta prozesua azaltzen ditu. Azaldutako guztia aitarengandik ikasi omen zuen.

23. Gazta nola egiten zen lehen

- **Erref:** IRU-004/009
- **Iraupena:** 0:01:41. **Hasi:** 00:17:49. **Bukatu:** 00:19:30

Gaia(k):

- Ekonomia eta industria » Lan-prozesuak
- Baserria » Baserriko lanak » Artzaintza

Laburpena:

<p>Gaur egun gazta beste modu batean egiten da, prentsarekin zapalduz. Gazta egiteko prozesua ez zen luzea. Gatzura kentzeko baldea erabiltzen zuten, eta hondakinak txerrientzat gordetzen zituzten. Keixeta artzainak oraindik ere horrela egiten du gazta.</p>

24. Gazta ketua egiteko

- **Erref:** IRU-004/011
- **Iraupena:** 0:02:20. **Hasi:** 00:21:12. **Bukatu:** 00:23:32

Gaia(k):

- Baserría » Baserriko lanak » Artzaintza

Laburpena:

Gazta ketua egiteko, leku itxi batean egur hezearekin sua egiten da eta horrek kolorea ematen dio gaztari. Koloreak ez du ilunegia izan behar.

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.

2025-12-09

CC-by-sa | Ahotsak.eus

Badihardugu Euskara Elkartea

Markeskua Jauregia, 20600 Eibar

943121775 - ahotsak@ahotsak.com